

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ

Члан 1.

У Закону о Правосудној академији („Службени гласник РС”, бр. 104/09 и 32/14 – УС), у члану 5. додаје се став 2. који гласи:

„Академија може спроводити програме стручног усавршавања извршитеља, јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника, на основу уговора између Академије и Коморе извршитеља, односно Јавнобележничке коморе.”.

Члан 2.

У члану 16. став 2. мења се и гласи:

„Програмски савет чини 15 чланова које именује Управни одбор, из реда судија и тужилаца, других стручњака, судског и тужилачког особља и корисника почетне обуке.”.

У ставу 3. речи: „а један члан је из реда судског и тужилачког особља” замењују се речима: „а по један члан је из реда судског и тужилачког особља и корисника почетне обуке”.

У ставу 5. после речи: „члана” додају се речи: „из реда судија, тужилаца и судског и тужилачког особља”.

Члан 3.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Ментори на програму почетне обуке и ментори на програму обуке судијских, односно тужилачких помоћника и приправника имају право на накнаду за менторски рад у износу од 10% своје основне плате.

Стални предавачи из реда судија и заменика јавних тужилаца имају плату једнаку плати коју би имали да обављају судијску, односно тужилачку функцију, ако је то за њих повољније.

Повремени предавачи имају право на накнаду за рад и на накнаду трошкова у вези са припремом и спровођењем обуке у складу са актом Управног одбора.”.

Члан 4.

У члану 37. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Завршни испит се полаже пред комисијом од пет чланова, од којих су три члана судије, а два тужиоци.”.

Досадашњи ст. 2. до 4. постају ст. 3. до 5.

Члан 5.

У члану 40. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Похађање почетне обуке сматра се радним искуством у правној струци.”.

Досадашњи ст. 4. до 9. постају ст. 5. до 10.

Члан 6.

У члану 43. став 2. мења се и гласи:

„Стална обука је обавезна када је то предвиђено законом или одлуком Високог савета судства и Државног већа тужилаца у случају промене специјализације, битних промена прописа, увођења нових техника рада и ради отклањања недостатака у раду судије и заменика јавног тужиоца уочених приликом вредновања њиховог рада.”.

Члан 7.

У члану 45. став 1. после речи: „функцију” додају се речи: „у прекршајном или основном суду, односно основном јавном тужилаштву”.

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о Правосудној академији садржан је у одредбама члана 97. тач. 2. и 17. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, остваривање и заштиту слобода и права грађана, поступак пред судовима и другим државним органима, као и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одлуком Уставног суда ИУз број 497/2011 („Службени гласник РС”, број 32/14) престале су да важе одредбе члана 40. ст. 8, 9. и 11. Закона о Правосудној академији („Службени гласник РС”, број 104/09). У образложењу ове одлуке Уставног суда, између осталог, наведено је да се законом не може обавезивати Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца да обавезно предлаже Народној скупштини за први избор за судијску функцију, односно функцију заменика јавног тужиоца, кандидате који су завршили почетну обуку на Правосудној академији, али да се законом могу прописати правила на основу којих би Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца, посебно вредновао завршену почетну обуку на Правосудној академији, у поступку предлагања судија и заменика јавних тужилаца који се први пут бирају.

Из тог разлога, предложене су измене и допуне Закона о Правосудној академији, као и одговарајуће допуне Закона о судијама и Закона о јавном тужилаштву, што је у складу и са образложењем које је дао Уставни суд у наведеној одлуци.

Поред тога, извршено је прецизирање важећих одредби Закона о Правосудној академији које се односе на делатност Правосудне академије, састав Програмског савета Правосудне академије, одредбе о платама и накнадама ментора и предавача на Правосудној академији, завршној оцени корисника почетне обуке, правима и обавезама корисника почетне обуке и одредбе о врстама обуке.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона допуњује се члан 5. Закона о Правосудној академији, на тај начин што се омогућује Правосудној академији да на основу уговора са Јавнобележничком комором и Комором извршитеља може спроводити програме стручног усавршавања извршитеља и јавних бележника. Овакво решење је предложено имајући у виду да Правосудна академија дужи низ година спроводи већи број обука и стручних усавршавања носилаца правосудних функција и судског, односно јавнотужилачког особља, као и да је стручно усавршавање једна од законских обавеза јавних бележника и извршитеља, па се даје могућност Јавнобележничкој комори, односно Комори извршитеља да и на овај начин омогуће стручно усавршавање јавних бележника и извршитеља.

Чланом 2. Предлога закона извршене су измене у члану 16. Закона о Правосудној академији, на тај начин што је повећан број чланова Програмског савета и то тако што се омогућује да у раду Програмског савета учествује и представник корисника почетне обуке. Поред тога, врши се и прецизирање става 5. члана 16. Закона о Правосудној академији на тај начин што се

предвиђа да могућност ослобођења одређеног обима посла због рада у Правосудној академији могу користити само чланови Програмског савета из реда носилаца правосудних функција и судског и јавнотужилачког особља, а не и остали чланови Програмског савета.

Чланом 3. Предлога закона мења се члан 20. Закона о Правосудној академији тако што се изједначава висина накнаде за менторски рад за менторе на програму почетне обуке и менторе на програму обуке судијских и тужилачких помоћника и приправника.

Чланом 4. Предлога закона допуњује се члан 37. Закона о Правосудној академији на тај начин што се одређује састав комисије пред којом се полаже завршни испит почетне обуке. Предлаже се да комисију чини пет чланова, од којих су три судије, а два јавни тужиоци, односно заменици јавних тужилаца.

Чланом 5. Предлога закона допуњује се члан 40. Закона о Правосудној академији тако што се врши неопходно прецизирање овог члана Закона о Правосудној академији, из разлога што су због одлуке Уставног суда брисане одредбе ст. 8, 9. и 11. члана 40. Закона о Правосудној академији, па је стога неопходно да се пропише да се похађање почетне обуке сматра радним искуством у правној струци, имајући у виду да је поседовање овог искуства један од услова за избор на судијску, односно јавнотужилачку функцију.

Чланом 6. Предлога закона извршена је измена члана 43. став 2. Закона о правосудној академији, којом се прецизирају случајеви када је стална обука обавезна.

Чланом 7. Предлога закона допуњен је став 1. члана 45. Закона о Правосудној академији, на тај начин што је извршено прецизирање да се обавеза похађања посебног програма сталне обуке односи само на носиоце правосудних функција који су први пут бирани на ту функцију у судовима и јавним тужилаштвима најнижег степена.

Чланом 8. Предлога закона одређено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 5.

Академија:

- организује и спроводи пријемни испит за почетну обуку;
- организује и спроводи почетну обуку;
- организује и спроводи сталну обуку судија и тужилаца;
- организује и спроводи обуку предавача и ментора;
- организује и спроводи стручно усавршавање судског и тужилачког особља;
- успоставља и одржава сарадњу са домаћим, страним и међународним институцијама, организацијама и удружењима, у вези са пословима које обавља;
- издаје публикације и обавља другу издавачку делатност;
- обавља истраживачко аналитичке послове и сарађује са научним институцијама;
- систематски прикупља податке који су од значаја за рад Академије, а нарочито о спровођењу обуке и резултатима обуке и води документационо информациони центар;
- прикупља и обрађује судску праксу;
- обавља и друге послове утврђене законом и Статутом Академије (у даљем тексту: Статут).

АКАДЕМИЈА МОЖЕ СПРОВОДИТИ ПРОГРАМЕ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ИЗВРШИТЕЉА, ЈАВНИХ БЕЛЕЖНИКА, ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ПОМОЋНИКА И ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКИХ ПРИПРАВНИКА, НА ОСНОВУ УГОВОРА ИЗМЕЂУ АКАДЕМИЈЕ И КОМОРЕ ИЗВРШИТЕЉА, ОДНОСНО ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКЕ КОМОРЕ.

Члан 16.

Програмски савет је стручни орган Академије.

~~Програмски савет чини 11 чланова које именује Управни одбор, из реда судија и тужилаца, других стручњака и судског и тужилачког особља.~~

ПРОГРАМСКИ САВЕТ ЧИНИ 15 ЧЛАНОВА КОЈЕ ИМЕНУЈЕ УПРАВНИ ОДБОР, ИЗ РЕДА СУДИЈА И ТУЖИЛАЦА, ДРУГИХ СТРУЧЊАКА, СУДСКОГ И ТУЖИЛАЧКОГ ОСОБЉА И КОРИСНИКА ПОЧЕТНЕ ОБУКЕ.

Најмање пет чланова Програмског савета су судије, најмање три су тужиоци, од којих по једног члана предлаже удружење судија, односно удружење тужилаца, ~~а један члан је из реда судског и тужилачког особља~~. А ПО ЈЕДАН ЧЛАН ЈЕ ИЗ РЕДА СУДСКОГ И ТУЖИЛАЧКОГ ОСОБЉА И КОРИСНИКА ПОЧЕТНЕ ОБУКЕ.

Чланови Високог савета судства, Државног већа тужилаца и чланови Управног одбора не могу бити чланови Програмског савета.

Чланови Програмског савета из става 3. овог члана ИЗ РЕДА СУДИЈА, ТУЖИЛАЦА И СУДСКОГ И ТУЖИЛАЧКОГ ОСОБЉА, могу се ослободити до 50% обима посла због рада у Академији.

Одлуку о ослобођењу из става 5. овог члана доноси Високи савет судства за судије, Државно веће тужилаца за тужиоце, а старешина правосудног органа у коме је члан запослен за члана из реда судског и тужилачког особља.

Чланови Програмског савета који нису из реда судија, тужилаца и судског и тужилачког особља имају право на посебну накнаду за рад коју утврђује Управни одбор.

~~Члан 20.~~

~~Ментори на програму почетне обуке ослобађају се 10% радних обавеза и имају право на накнаду за менторски рад у висини од 10% од основне плате.~~

~~Ментори на програму обуке судијских, односно тужилачких помоћника и приправника имају право на накнаду за менторски рад у висини до 15% своје основне плате у зависности од броја лица којима је ментор.~~

~~Стални предавачи имају право на плату у складу са законом који уређује плате државних службеника, а стални предавачи из реда судија и заменика јавних тужилаца имају плату једнаку плати коју би имали да обављају судијску, односно тужилачку функцију, уколико је то за њих повољније.~~

~~Повремени предавачи имају право на накнаду за рад и на накнаду трошкова у вези са припремом и спровођењем обуке у складу са актом Управног одбора.~~

ЧЛАН 20.

МЕНТОРИ НА ПРОГРАМУ ПОЧЕТНЕ ОБУКЕ И МЕНТОРИ НА ПРОГРАМУ ОБУКЕ СУДИЈСКИХ, ОДНОСНО ТУЖИЛАЧКИХ ПОМОЋНИКА И ПРИПРАВНИКА ИМАЈУ ПРАВО НА НАКНАДУ ЗА МЕНТОРСКИ РАД У ИЗНОСУ ОД 10% СВОЈЕ ОСНОВНЕ ПЛАТЕ.

СТАЛНИ ПРЕДАВАЧИ ИЗ РЕДА СУДИЈА И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА ИМАЈУ ПЛАТУ ЈЕДНАКУ ПЛАТИ КОЈУ БИ ИМАЛИ ДА ОБАВЉАЈУ СУДИЈСКУ, ОДНОСНО ТУЖИЛАЧКУ ФУНКЦИЈУ, УКОЛИКО ЈЕ ТО ЗА ЊИХ ПОВОЉНИЈЕ.

ПОВРЕМЕНИ ПРЕДАВАЧИ ИМАЈУ ПРАВО НА НАКНАДУ ЗА РАД И НА НАКНАДУ ТРОШКОВА У ВЕЗИ СА ПРИПРЕМОМ И СПРОВОЂЕЊЕМ ОБУКЕ У СКЛАДУ СА АКТОМ УПРАВНОГ ОДБОРА.

Члан 37.

По завршетку почетне обуке корисници почетне обуке полажу завршни испит на коме се проверавају искључиво практична знања и способности стечена на почетној обуци за обављање посла судије прекршајног суда, основног суда и заменика јавног тужиоца у основном тужилаштву.

ЗАВРШНИ ИСПИТ СЕ ПОЛАЖЕ ПРЕД КОМИСИЈОМ ОД ПЕТ ЧЛАНОВА, ОД КОЈИХ СУ ТРИ ЧЛАНА СУДИЈЕ, А ДВА ТУЖИОЦИ.

Оцењивање завршног испита изражава се оценама од 1 до 5.

Корисник почетне обуке који на завршном испиту добије оцену 1 сматра се да није завршио почетну обуку.

Програм и начин полагања завршног испита ближе се уређује правилником.

Члан 40.

Корисник почетне обуке заснива радни однос на одређено време у Академији у трајању од 30 месеци, почев од 1. октобра у години у којој је примљен као корисник почетне обуке.

Суд, односно јавно тужилаштво, у којем ће корисник почетне обуке обављати почетну обуку, одређује Програмски савет према месту у коме корисник почетне обуке ради или има пребивалиште, односно боравиште.

Корисник почетне обуке има плату у висини 70% од основне плате судије основног суда, за време трајања радног односа на одређено време у Академији.

ПОХАЂАЊЕ ПОЧЕТНЕ ОБУКЕ СМАТРА СЕ РАДНИМ ИСКУСТВОМ У ПРАВНОЈ СТРУЦИ.

Директор Академије може донети одлуку о одлагању похађања почетне обуке најдуже на 12 месеци на основу молбе корисника почетне обуке.

Корисник почетне обуке има право жалбе Управном одбору, у року од осам дана од дана достављања одлуке из става 4. овог члана. Одлука Управног одбора је коначна.

Изузетно, директор Академије доноси решење о одлагању похађања почетне обуке кориснику који се налази на трудничком боловању или породилском одсуству. Решење о одлагању се доноси за период одређен законом који уређује ово право.

По завршеној почетној обуци корисник је дужан да конкурише на места судије прекршајног суда или основног суда, односно заменика основног јавног тужиоца.

Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца може лицу које је завршило почетну обуку одобрити заснивање радног односа на одређено време у суду, односно тужилаштву најдуже три године, уколико се јављао на конкурс за избор судије или заменика јавног тужиоца, а није изабран.

Корисник је обавезан да редовно похађа почетну обуку и поштује правила утврђена општим актима Академије

Члан 43.

Стална обука може бити добровољна и обавезна.

~~Стална обука је добровољна, осим када је предвиђена као обавезна, законом или одлуком Високог савета судства и Државног већа тужилаца у случају промене специјализације, битних промена прописа, увођења нових техника рада, ради отклањања недостатака у раду судије и заменика јавног тужиоца уочених приликом њиховог рада, као и за судије и заменике јавних тужилаца који се први пут бирају на судијску, односно тужилачку функцију, а нису похађали програм почетне обуке.~~

СТАЛНА ОБУКА ЈЕ ОБАВЕЗНА КАДА ЈЕ ТО ПРЕДВИЂЕНО ЗАКОНОМ ИЛИ ОДЛУКОМ ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА И ДРЖАВНОГ ВЕЋА ТУЖИЛАЦА У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ, БИТНИХ ПРОМЕНА ПРОПИСА, УВОЂЕЊА НОВИХ ТЕХНИКА РАДА И РАДИ ОТКЛАЊАЊА НЕДОСТАКА У РАДУ СУДИЈЕ И ЗАМЕНИКА ЈАВНОГ ТУЖИОЦА УОЧЕНИХ ПРИЛИКОМ ВРЕДНОВАЊА ЊИХОВОГ РАДА.

Програм сталне обуке усваја Управни одбор, на предлог Програмског савета, уз сагласност Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца.

Члан 45.

Судије и заменици јавних тужилаца који су први пут изабрани на ту функцију У ПРЕКРШАЈНОМ ИЛИ ОСНОВНОМ СУДУ, ОДНОСНО ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ, а нису завршили почетну обуку, обавезни су да похађају посебан програм сталне обуке.

Садржина и трајање посебног програма сталне обуке утврђују се актом Програмског савета зависно од професионалног искуства корисника из става 1. овог члана.

Кориснику посебног програма сталне обуке из става 1. овог члана смањиће се обим посла и радно време до 30% за време трајања овог програма, на основу одлуке Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца.

Корисници посебног програма сталне обуке су и судије и заменици јавних тужилаца, који су одређени одлуком Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца, када је то потребно ради отклањања недостатака у раду судије и заменика јавног тужиоца, уочених приликом вредновања њиховог рада. У овом случају стална обука је обавезна.

Одлуком Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца за поједине категорије судија и тужилаца, може бити прописана обавезна стална обука и то у случају избора за суд, односно јавно тужилаштво вишег степена,

промене специјализације, битних промена прописа и увођења нових техника рада.

Академија је у обавези да изradi посебан програм сталне обуке, у складу са одлукама Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о Правосудној академији
Draft Law on Amendments to the Law on Judicial Academy

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Правне тековине ЕУ са којима је домаће законодавство потпуно усклађено:

Препорука Рес 2000/19 члан 5 ц.

Основни принципи УН-а о независности правосуђа члан 10.

Европска повеља о Закону за судије чл. 2.1, 2.2, 2.3, 4.1. и 4.4.

Препорука RecR 1994/12е , став 2. параграф Ц
Препорука CM/Rec (2010) 12 члан 44.
Препорука Rec 2000/19 чл. 5а. и 5б.
Магна карта судија члан 5.
Мишљење број 1 (2001) ССЈЕ
Основни принципи УН-а о независности правосуђа члан 13.

**в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са
прописима Европске уније.**

- /

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- /

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

- /

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

У поступку припреме Предлога закона о изменама и допунама Закона о Правосудној академији није остварена сарадња са Европском комисијом с обзиром на то да се у конкретном случају ради о незнатном обиму измена и допуна.